

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

De Peccato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

puniens, ideo Aristoteles inquit, in his versibus Empedoclis descriptum esse ius naturæ, in quibus dicitur, primū ius, id est, ordinem diuinam, seu Deum ipsum ordinantē, & vindicem adesse in tota natura,

ἄλλὰ τὸ μὴ πρῶτον νόμιμον δ' ἰὰ τ' ἐνυμῶσ' οὐτ',
αἰθέρ' ἠνεκέως τέτατα καὶ ἡρῶ ἀπλήρη ἀγῆ.

SECUNDVS vsus legis est iudicium vniuersale, acculens omnia peccata in hominibus, interiora, & exteriora, & totam deprauationem, iuxta dicta: Deus est ignis consumens. Item: Victorius mundus reus sit Deo. Item: Per legem cognitio peccati. Item: Aculus mortis peccatum est potentia peccati lex est. Huius iudicij in correctione aliqua iniuria sentiri oportet, vbi discimus, Lege non iustificari homines, sed accusari, iuxta dictum: Lex iram elicit. TERTIUS vsus est in renatis, docere qui cultus placeant Deo: quæ humana ratio scit aliquo modo discrimen honestorum & turpium, præmen necesse est habere testimonium Dei expressum, quæ opera ipsi placeant, iuxta dictum Ezechielis 20. In præceptis meis ambulato. Item in Psal. Lucerna pedibus meis verbum tuum. Nec cessat in tota æternitate hic ordo, ut creatura rationalis sit subiecta Deo æterni, & sit ei conformis. Item semper in renatis in hac vita crescere patientiam oportet, ideo semper arguit lex reliquias peccati. Quare semper in Ecclesia Deus conseruauit & repetiuit vocem legis, & simul docuit in Euangelio, quomodo placeat incoata obedientia. Est autem singulare testimonium, ostendens solius Ecclesie doctrinam veram & diuinam esse, & solam Ecclesiam esse cœtum Deo placentem, quod tantum in ea semper mansit & manet incorrupta vox legis, quia vult Deus in Ecclesia restare iudicium aduersus peccata, deinde & doctrinam, quæ opera ei placeant: Item, ideo renouamur, ut in tota æternitate sit in nobis conformitas cum Deo, sicut in lege moralis describitur, vt Roma. 8. dicitur, ut ius legis in nobis impleatur. Ex his omnibus intelligi potest, quare dictum sit: Non veni soluere legem, sed implere. Sicut in tota æternitate manet eadem & immutabilis sapientia & restitudo voluntatis in Deo, sic manet lex Moralis, quæ nobis patefacta est, vt sciamus, quod sit Deus, & qualis sit. Implet autem Christus legem quatuor modis. Primum, Sua propria obedientia. Secundo, Deriuando in se pœnam. Tertio, Restituendo in nobis iusticiam & vitam æternam. Quarto, Sanciendo, sicut dicit: Non veni soluere legem, &c.

DE PECCATO.

QVID EST PECCATVM?

Definitio breuis extat in epistola Iohannis: Peccatum est quicquid non est iuxta regulam quæ audita est a Patre & Filio, &c.

id est contra legem Dei. ἀμαρτία ἐστὶν ἀνομία. Hæc brevis definitio dextere intelligatur, videlicet non tantum de actionibus, sed etiam de interioribus defectibus, de caligine & dubitationibus in mente, de auersione voluntatis & cordis à Deo, de tristissima desertione quod non lucet in homine sol iusticiæ filius Dei, ostendens Patrem, & ascendens corda Spiritu sancto. Intelligatur & reatus in definitione, quod videlicet homo propter peccatum reus sit æternæ iræ Dei, & pœnæ, nisi fiat remissio propter mediatorem. Nam & hic reatus in lege includitur, iuxta dictum: Maledictus omnis, qui non manserit in omnibus, quæ scripta sunt in lege. Et lex esset inanis sonitus, nisi horribilium pœnarum comminatio addita esset, quæ ordine diuinitus sancto sequuntur, nisi quantum fit mitigatio diuinitus, propter mediatorem. **C O N S I D E R A N D A** est igitur explicatio, in definitione apud Iohannem. Nostra definitio expresse eadem continet. Peccatum est defectus, vel inclinatio, vel actio contra legem Dei, offendens Deum, & commovens iram æternam, nisi fiat remissio propter Filium mediatorem.

**Q V A E S Y N T D I V I S I O N E S
P E C C A T I ?**

P R I M A est, Peccatum aliud nominatur Originale, aliud Actuale. Peccatum originale est reatus propter Adæ lapsum, & propter priuationem lucis diuinæ, & firmæ agnitionis Dei in mentibus hominum, & propter auersionem voluntatis à Deo, & propter contumaciam cordis, quæ mala sequuta sunt lapsum Adæ, in natura hominum, & sunt inimicitiae aduersus Deum, & damnata à Deo.

D E S C R I P T I O circumferretur in Ecclesia, sumta ab Anshelmo: Peccatum originale est carentia iusticiæ originalis debitæ inesse hominibus. Hæc descriptio re ipsa congruit cum nostra. Sed verba recte interpretanda sunt. Iusticia originalis significat & acceptionem & rectitudinem, quæ fuit ante lapsum, videlicet lucem & firmam agnitionem Dei in mente hominis, & congruentiam voluntatis & cordis cum Deo, qui in hominibus velut in templo suo habitasset, & suam sapientiam, iusticiam, & læticiam eis communicasset, si non essent lapsi. Hæc omnia significantur in hac descriptione Anselmi nomine iusticiæ. Ergo nomine peccati originalis contraria mala significantur, scilicet & reatus & caligo in mente, & in voluntate auersio à Deo, & in corde contumacia contra legem Dei, & non esse templum Dei. Hæc mala sic descripsit Hugo: Peccatum originale est ignorantia de Deo in mente, & inobedientia in voluntate & corde. Alij vno nomine hæc mala omnia nominarunt malam concupiscentiam, qui Paulus sic loquitur, Roman. 7.

ACTUAL est omnis actio pugnans cum lege, tum in mente, ut dubitationes de Deo: tum in voluntate & corde, ut incendia malorum affectuum: tum in membris externis, ut externæ actiones, pugnantes cum lege Dei.

ALIA DIVISIO.

PECCATUM aliud est regnans, seu mortale. Aliud est non regnans, quod vltate nominatur Veniale. **REGNANTIA**

peccata seu mortalia, dicuntur omnia peccata in non renatis, originale & actualia, interiora & exteriora, quæ ideo dicuntur mortalia, quia non renatus propter illa omnia reus est iræ Dei, & pœnæ æternæ, id est, ordinatus ad pœnam æternam, sicut Ioannis 3. dicitur. **Qui non credit filio, non videbit vitam, sed ira Dei manebit super eum.** Rursus peccatum regnans seu mortale est, cum is, qui fuerit renatus, assentitur errori in fundamento, aut labitur contra conscientiam. Tunc enim amittit gratiam, Spiritum sanctum & fidem, sicut Adam & Eva, Aaron assentiens facientibus idolum, Dauid rapinam alterius coniugem, contristant & excutiunt Spiritum sanctum, propter talia delicta, & rursus fiunt rei æternæ pœnæ. Possent enim sic labi renatos, perspicuum est ex capite Matthæi 12. & 2. Petri. Aliqui vero redeunt ad pœnitentiam, & salui fiunt. Multi non redeunt ad pœnitentiam, & pereunt, ut postea dicemus.

PECCATA non regnans, quod nominatur Veniale, id est, propter quod non remittuntur gratia, Spiritus sanctus & fides, est in renatis in hac vita malum originis, & dubitationes, & incendia malorum affectuum, quibus tamen repugnant renati, ne ruant contra conscientiam, & dolent propter has sordes, & credunt se propter mediatorum Deo placere, tegi has sordes, & gratiam exuberare supra peccatum.

VNDĒ SVMTA EST HÆC DISTINCTIO?

RESPONDEO. Certum est hanc esse perpetuam doctrinam veræ Ecclesiæ, & illustria testimonia in scriptis Prophetis & Apostolicis extant. Roma. 8. expresse ponitur hæc distinctio: Si secundum carnem uiueris, moriemini: si autem actiones carnis Spiritu uiuificaberis, uiueris. Item 1. Timoth. 1. Milita bonam militiam, retinens fidem & bonam conscientiam. Item Galat. 5. Manifesta sunt opera carnis, qui talia faciunt, regnum Dei non possidebunt. 1. Cor. 6. Ne erretis, adulteri, homicidæ, idololatæ, regnum Dei non possidebunt. Item 1. Ioan. 3. Qui facit peccatum ex Diabolo est.

DE LIBERO ARBITRIO.

QVOMODO DOCENDI SVNT HOMINES de libertate uoluntatis humanæ?

RESPONDEO. Cum fit mentio Liberi arbitrij, non nulli